

DANICA.

Katolišk cerkven list.

№ 24.

V četrtek 10. raznika 1852.

Tečaj 7.

K sv. rešnjemu Telesu.

(S. Tomaža Akvinskiga.)

Molim te pobožno, pravi Bog z nebes;
 V teh podobah kruha si zakrit zares.
 Tebi srece moje vse podverže se;
 Če te premišluje, pač omaga vse.
 Vid, okus, počutik tega ne razzna;
 Sluh prepričan 'z ust je Sina Božjiga.
 Verjem, kar je koli rekel Božji Sin;
 Je resnica, kar je tukej dal v spomin.
 Skrit si bil na križu kakor Bog samo;
 Tukej skrit si tudi kakor človek celo.
 Pa oboje verjem, kakor nauk je dan;
 Prosim, kar razbojnik prosil je skesan.
 Ran ne ogledujem, kot Tomaž je kdaj;
 Vonder, de si Bog moj, to spoznam ti zdaj.
 O spominik vedni v smert Gospodovo,
 Živi kruh, ki hraniš dušo sleherno!
 Daj, de v tebe verjem vedno bolj živo,
 Terdno v tebe upam, ljubim te zvesto.
 Daj, de duša moja v tebi le živi,
 In pa, de ji zmirej zdiš sladak se ti.
 Ljubi Jezus! kri si nam v rešenje dal;
 Prosim, de bi grehe moje čisto opral.
 Kaplja njč zamore vse zveličati,
 Celi svet od grehov vsih očistiti.
 Jezus, ki zakrit'ga tukej te častim,
 Prosim, naj zgodi se, kar močno želim.
 De, ko kdaj se unkraj razodeneš nam,
 Srečo najdem, tebe gledam v časti tam. H.

Bolečine katoliške cerkve.

„Bog nas vari naših lažnjivih prijatlov, pred svojimi očitnimi sovražniki se bomo že sami branili.“ Pomen tega pregovora zadeva zdaj katoliško cerkev v Nemčii. Vsakiga resničnega in praviga katoliškiga kristjana je moglo v srece zaboleti, ko je slišal, kaj de je kraljeva pajerska vlada 8 škofam na njih prošnje sklenila. Več stavkov tega vladniga sklepa je tacih, de se katoliški vladii ne spodobijo in de jih katoliški škofje ne morejo sprejeti. Ali to še ni vse. Pajerska vlada ni s tem zadovoljna, de bi bila katoliška cerkev le na Pajerskim stiskana dekla; ona želi to tudi v ptujih državah vpeljati. Ona je protestanskim vladam nadrenanskiga cerkveniga okroga (t. j. v Virtembergu, Badnu, Hesii-Darmstadtski in Kaselski in Nasavi) naročila, de bi one nadrenanskim škofam (t. j. v Rotenburgu, Frajburgu, Maincu, v Fuldi in v Limburgu), ako mislijo njih prošnje uslišati, nič taciga ne dovolile, kar

pajerska vlada svojim škofam ne dovoli. Tako dela katoliška pajerska vlada za katoliške kristjane nadrenanskiga cerkveniga okroga, to je: unih nesrečnih dežel, kjer so veči del cerkvene pravice tolikanj zatérane, de se morebiti nikjer na svetu tako ne godi! Bog daj pajerskim, Bog daj našim (nadrenanskim namreč) škofam proti takimu ravnanju cerkvenih zadev serénost, ktero je bil pokazal ranjki Kolinski nadškof Klemen Avgust proti takratni prajsovski vladi! Veseli bomo s tim vitezam blagoslovili uro, v kateri bomo reči zamogli: Hvala Bogu, zdaj se godi sila! Tako Volkshalle. V pojasnjenje tih žalostnih pergodb le perstavimo, de so vse prej imenovane 4 protestanske deržave pred francoskimi vojskami prav majhne bile; zadeve tih vojsk pa in sosebno pogodbe na Dunaju od 1814. do 1830. leta so jim podvergle veliko več sveta, kakor so ga same poprej imele, s katoliškimi prebivavci, ki so popred podložni avstrianski ali pa katoliških škofov, sosebno Majnskiga bili. — Tako so luteranski vojvodi v Badnu 1746. leta komaj 30 stirjaskih milj sveta imeli, zdaj ga imajo 278 stirjaskih milj, kjer zunaj 400.000 protestantov čez 900.000 katoličanov prebiva. Virtembersko je v 7 letih od 1799. do 1806. leta perdobilo 650.000 ljudi. Nasavsko je 1803. leta zgubilo sicer svoje posestva uno stran Raine, pa jih je še veliko več (36 stirjaskih milj) ed zater-tih škofjih deržav Mainca in Trieria perdobilo, kjer do 184.000 katoličanov prebiva. In Kurhesenima nekdažno škofjo deržavo Fulda v posestvu, kjer tudi čez 120.000 katoličanov prebiva. — Katoličani tih dežel so mogli viditi, kako so njih nove vlade vse samostane zaterle in njih premoženja se polastile. Vsa zguba, ki jo je katoliška cerkev na Nemškim po sklepu shoda v Rastadtu (1802) na premoženju terpela, je znesla 21 milionov in 26 tavžent gold. letnih dohodkov. — Že 1803. leta je bila nasavska vlada oznanila svojim katoliškim podložnim, de škofje obiskovanja, očitne molitve, se smejo le po njenim dopušenju zgoditi. V tim letu je tudi protestanska vlada na Virtemberskim katoličanam prepovedala latinsko petje na koru in duhovske pogovore (konferencie), ako ne bo vpričo dežel'niga uradnika. Prepovedana je bila dalje božja služba na božično noč, in ob delavnikih vse zunaj tihe maše. — V Badnu in v Virtembergu so katoličani veči del le protestanske uradnike dobivali, katoliških sinov pa ne, kar je še Napoleon 1810. leta očitno grajal. — Šole za katoliške bogoslovce so bile iz Elvangna, kjer ni bilo protestantov, preseljene v Tibingo, terdo protestansko mesto, kjer so še zdaj. In kako slabo de je tukaj za mlade

duhovnike, je nam povedala Sion, ker pred nekimi leti katoliška cerkva tam še britke martre (kruciſksa) ni premogla, de bi se bilo zamoglo počesenje Križa veliki petik obhajati. Modroslovja pa se učijo katoliški in protestanski mladenči tukaj per učenikih Viſer, Reif, ki sta po imenu protestanta, sicer pa prava nevernika. V Stuttgartu in v Karlsruheu so postavljene viksi cerkvene uradnije; udje tih uradnij so veči del vsi napolnjeni z jozefinizam, oni se morajo ravnati, ako bi se tudi branili, po duhu protestanskiga ministra, — in te uradnije zapovedujejo, prav reči, s katoliškimi duhovni, one jim službe dajejo ali pa jemljejo, kakor se njim zdi. Se vé, de kimovci dobro izhajajo; vestni pastirji pa morajo veliko hudiga prenesti. Fajmoſtri, kateri niso hotli zmeſanih zakonov brez poročstva katoliške reje vsih otrok v katoliški veri poročevati, so bili kaznovani, učeniki, ki so pravo katoliško resnico svoje bogoslovce učili, od službe odſtavljeni, tako Mak v Tibingi, Riffel v Giesnu. Škofam zlasti v Rotenburgu in v Frajburgu ni bilo mogoče, ako bi bili tudi hotli, ti nadlogi pomagati: vrttembergſki minister notranjih zadev je sam izrekel: Samo za maziljenje potrebujemo škofa; drugo homo že sami storili. V Badnu je bil per Moran katoliški fajmoſter ženina oklicati, kateri si je bil protestansko nevesto zbral, ki je bila od perviga še živiga moza ločena. —

Poglejmo pa nar novejši pergodbo. V Karlsruheu je umerl to spomlad badenski veliki vojvoda Leopold Karl, ki je bil luteranske vere. Minister baron Marsal pa je zapovedal, katoliškim in protestanskim fajmoſtram po ranjkim mertvaſnice obhajati, to je: katoliškim pete černe maſe z biljami, protestanskim pa pridige in petje, ker družiga nimajo. Ali frajburſki stari nadſkof Herman Vikari je svoji duhovſini oznanil, de po ranjkim, ker ni bil katoliške vere, ne sme sv. maſe imeti, ampak samo govore (pridige) in petje, in pa popoldne. — Na to je vstal velik krik per vsih, ki katoliško cerkev in njene resnice čertijo, ali saj tajistih ne poznajo. Imenovani protestanski minister Marsal je razglasil, de vojvodič Friderik, ki nameſti svojiga bolniga brata Ludovika zdaj vlada, ne spozna, de bi bila katoliška duhovſina dano povelje zaſtran mertvaſnic po njegovim ranjkim očetu spolnila, ako se je po ukazu velikiga škofa ravnala in de bo vlada že vedila, kaj de ima zavoljo tiga se storiti. Karlsruhenske novice so, kakor se vidi, po uradnim potu zoper to nadſkofovo naredbo vpile in duhovne ſuntale, se ne po tim ravnati. Pa z zalostjo se mora spoznati, de mnogi katoličani niso bili nič boljši v ti reči! Katoličani v Karlsruheu so vladí sporočili, de jim ta nadſkofova naprava ni všeč. — Po vsim Badenskim je veliko katoličanov raji slo k mertvaſnicam, ki so jih luteranski pastorji imeli, kakor k govoram in petju, ki je bilo od nadſkofa katoliškim duhovnam naročeno; to so sosebno storili uradniki in vojaki, ki so v katoliško vero vpisani. V terdnjavi „Raſtadt“ se je zunaj badenske tudi avſtrijska posada (vojaki s svojimi častniki) per protestanskih mertvaſnicah znajdla. Badenski minister Duſ, ki je v katoliško vero vpisan in zdaj v Hajdelbergu v pokoju živi, je v odper-tim piſmu nadſkofovo naredbo kakor dozdej neſlišano grajal in izuſtil, de slehern katoliški duhoven, ki svoj poklic pozna, mora le z bolečim sercam se nad to naredbo zavzeti.

Uboga katoliška cerkev na Badenskim, si bo morebiti kdo miſlil, ki je kaj taciſa ukazala! Ali —

audiat et altera pars — pogledjmo to per pravi luči, in ne samo po vpitju nasprotnikov naše sv. vere, naj že bodo po imenu katoličani.

Ti, ki se nad to nadſkofovo naredbo spodtikujejo, so dozdej v svojim življenju le malo kerſanſtva kazali: uradniki, katerim pomanjkanje černe maſe po ranjkim tako težko dč, so le prepogostama se ob nedeljah brez vsake maſe. Minister Duſ je že dve leti v Hajdelbergu v pokoju, kjer med 13.000 prebivavci tudi 5000 katoličanov prebiva, kateri imajo tukaj lastno farno cerkev; ali dozdej Duſa še ni bilo kedaj ob nedeljah per sveti maſi viditi. On je ranjkimu velikimu vojvodu 1848. leta kakor minister ſvetoval, de je v svojih razglasih beſede „po božji miloſti“ izpuſtil. Ko so protestanski kralji v Hanoveru, v Prusii umerli, on-dotne vlade katoličanam niso nobenih mertvaſnic zapovedovale; na Hanoveranskim se je v katoliških cerkvah samo zvonilo. — Duſ je bil na Pajerskim badenski poſlanec, ko je bila v Monakovim protestanska kraljica Karolina umerla, po kateri se tudi niso černe maſe brale, akoravno je takrat katoliške ſkofe poſebna hvaležnost do kraljeve hiſe vezala zavoljo toliko dobrot, ki jih je ravno tistikrat kralj Ludovik katoliški cerkvi ſkazoval. Oni pa tudi niso smeli zavoljo cerkvenih zapoved drugač delati; le en sam je miſlil, de tukaj sme cerkveno zapoved prelomiti in je po ranjci molitve ukazal, kakor ko bi bila ona katoliške vere. Ali papež Gregor XVI. kakor nar viksi ſodnik v taciſh zadevah na zemlji so ga v piſmu od 16. ſvečana 1842. leta zavoljo tega ojstro poſvarili in mu ukazali o perložnosti dano pohujſanje popraviti. —

In kako zamore tudi protestant sv. maſo po svojih ranjciſh želeti? On ne veruje v vice, temuč terdi, de duſa po ločenju od telesa gre naravnost ali v nebeſa ali v pekel. Njemu se torej molitve po mertvih prazne in nepotrebne zdijo. Sveto maſo katoličanov grajajo protestanti, kakor prazno vero, jo imenujejo v svojih verokaznih (ſimbolskih) bukvah, kakor v gerdim hajdelberſkim katekizmu naravnost malikvanje! Že iz tiga se vidi, de, kateri za mertve protestante sveto maſo tirjajo, so ali v nar potrebniſih resnicah kerſanſtva ne vedni, ali so pa vnmarnosti za vero (indiferentizmu) vdani, to je: njim je vsaka vera prava, in njim so oprave te ali une vere prazne ſeſe (ceremonije). Duhovni bi bili po takim ravnanju pravi glediſni igravci. — De inakoverci mertvaſnice po umerlih katoliških vladariſh opravljajo, je res, ali pravi katoliški kristjan tiga od njih ne tirja. Oni se ravnajo po zapovedih, ki jih njim deželni vladarji dajajo, ce jim tudi kaj ukažejo, kar njih poſameznim resnicam nasprotva, kar ni čuda, ker so deželni vladarji njih viksi ſkofji ali predpoſtavljeni. Kolikokrat je krivoverſki nadſkof Tomaž Kranmer Henrika VIII. poročal in ſpet zakone raztergal, kakor se je temu preſeſtnimu kralju zdelo! Lani je mogel anglikanski ſkof nekiga Gorhama fajmoſtra poſtaviti, akoravno Gorham ſe od kerſta prav ne veruje, ker je vlada kraljice Viktorie tako tirjala. Ravno taki zgledi se dobijo per Luteraniſh in Staroverciſh. — Hammer-Purgſtall povč, de je bil neki turſki mufti na ſultanovo povelje v možnarju ſtolečen, ker se ni prav po njegovi volji obnaſal. Od tiſtiga časa poterduje mufti vſe, kar ſultan hoče, s svojimi ſetva (prazničniſimi izreki), bodi ſi ſultanovo povelje po beſedah korana ali ne: sicer se ſpet uni grozovitni možnar poiſe. —

Ali katoliška cerkev, ki je podložna sleherni

vladi, ne pozna v svojih verskih zadevah nikogar nad seboj, kakor le svojiga začetnika Jezusa Kristusa. Ona da rada cesarju, kar je cesarjeviga; ali božje lastine ne izdaja ona nikdar. Ravno to tudi kaže njeno svetost in njen božji začetik.

V. Sežun.

Cerkvena slovesnost v Brašlovčah.

(Konec.)

Vender pridno delati, je le ena stran kersanskiga življenja; zato so se potlej k podobi sv. Terezije obrnili in nam rekli, de, ako hočemo zveličani biti, je tudi treba pridno, pobožno in brez prenehanja moliti, in to je druga stran praviga kersanskiga življenja. Prav moliti pa nas bo sv. Terezija učila, ta velika služabnica božja, ktera je ravno ob času sv. Franciška Ksaverjana živila. Povedali so nam tedaj nekoliko prelepih drobtin iz njeniga življenja; kako de je bilo te svete nune vedno in nar slajši opravilo moliti in zopet moliti, kako de je nar rajši bolj angelu ko človeku podobna pred sv. rešnjim Telesam v cerkvi klečala in s sercam, ki je od plamečiga ognja božje ljubezni gorelo, za sebe in za vse ljudi v solzah veselja in žalosti Boga gnade in usmiljenja prosila: de je ta svetnica molitev tako visoko cenila, de je rekla, de bi hotla na visok hrib stopiti, in neprenehama na ves glas na vse kraje sveta klicati: Molite, molite, molite! de je pa ta svetnica vse svoje molitve nar rajši v naročje Matere božje polagala, de bi jo ona, ki je mati usmiljenja in pomoč kristjanov, pred sedež božji pernesla, kakor je že precej takrat, ko je svojo mater zgubila, pred Mariino podobo pokleknila in molila: O Marija! od zdaj zanjaprej bodi pa ti moja mati. Ko so nam bili z gorko besedo molitev perporočili, so nam še pa tudi tretjo skrivnost praviga kersanskiga življenja razkrili ter rekli, de delati in moliti je sicer potrebno, de še pa k kersanski popolnosti ni zadosti: še eno je potrebno, kar pa ravno malokdo prav razumeti, se bolj redko kdo pa spolnovati hoče, in to je hoja za Kristusam in skrivnost trpljenja. Pravi kristjan brez trpljenja biti ne sme in noče. Tega nas uči že sv. Terezija, ktera, kakor tudi njeno bolešno lice na podobi razodeva, od Boga z vednimi in hudimi boleznimi in z drugimi dušnimi in telesnimi težavami obiskana, je trpljenje tako ljubila, de brez križa še živeti ni hotla, in je bila njena navadna molitev: „O Gospod! trpeti ali pa umreti.“ Še bolj nas tega uči žalostna Mati božja, ktera, akoravno od Boga nad vse stvari ljubljena in povzdignjena, je vender ves čas svojiga življenja v nepopisljivih britkostih in žalostih prebila. Nar bolj pa nas tega uči Kristus sam, ki tukej na altarcu ovenčan s peterimi cveticami svoje pregoreče ljubezni do nas, namreč s peterimi kervavimi ranami v maternim naročju leži. On je prav za prav težavni križev pot nastopil že tamkej v Betlehemu in ga je na gori Kalvarii le sklenil: pa tudi tem, kateri se hočejo Njegove učence imenovati, družiga pota ni zapustil, kakor kraljevi pot križa. „Ako hoče kdo za menoj priti,“ je rekel, „naj zataji sam sebe, naj zadene svoj križ vsaki dan in naj hodi za menoj.“ Kdor se hoče tedaj s Kristusam veseliti v nebesih, mora tudi z Njim žalovati na zemlji; kdor hoče s Kristusam kronan biti v nebesih, mora tudi Njegovo ternjevo krono nositi na zemlji; kdor hoče s Kristusam kraljevati v nebesih, mora tudi Njegov križ nositi na zemlji. Kdor ve prav trpeti, so djali, ve tudi prav

živeti, kdor pa ne zna prav trpeti, so s povzdignjeno besedo počasi perstavili, tudi ne zna prav živeti; — skrivnost trpljenja je skrivnost kersanskiga življenja. Ko so vse te nauke še enkrat ob kratkim povzeli, so djali: Kedarkoli bomo prelepe tri podobe na novim altarcu pogledali, bomo tudi tri poglavitne djanske nauke kersanstva prejeli. Sv. Francisk Ksaverjan s svojim ožganim obrazam nam bo vedno pridigval: Delajte! Sv. Terezija s svojim v nebeske premišljevanja zamaknjenim licam nas bo vedno opominovala: Molite! In žalostna Mati božja nam bo vsaki dan rekla: Trpite! — Delajte! — molite! — trpite! — O zlati nauk, o skrivnosti polni nauk, de bi ga pač nikdar ne pozabili! Vender, so potlej perstavili, vse to bi bilo samo na sebi še zastonj, in bo še le takrat uspeh in božji blagoslov prejelo in vrednost našlo pred obličjem božjim, ako delamo, molimo in trpimo, vse v imenu in v čast Tega, pa tudi v duhu Tega, kateri tukej sicer v podobi mertvosti v Mariinim krilu leži, tamkej pa v nebeskim veličastvu na desnici Očetovi pravi Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. In ko so tako še enkrat prav živo in perserčno nam Marijo v počesenje, nas pa Marii v njeno materno varstvo in priprosnjo perporočili, smo obstopili, svetih misel in pobožnih čutil polni, novi altar, na katerim so g. dekan pervikrat pred novoposvečeno podobo Matere božje nekervavo daritvo noviga testamenta opravili. Naša pobožnost in naše veselje se je še pa poviksalo, ko so začele orgle per darovanju bolj tiho doneti in se je na koru zglasila lepa in perserčna pesem od sedem žalost Mariinih, ktero so nam po podobarju g. Tomanu poslali Slovencov nar slovitisi cerkveni pesnik, častiti gospod Blaz Potočnik. V tem, ko tudi to pesem Danici izročimo, de se v njej shranjena po vsim Slovenskim bere in vse pobožne častivce Mariinih sedem žalost razveseljuje, se ob enim veselo te prilike poslužimo, blagimu pesniku za njih veliko perzadevanje in mnogotero poslovanje v prid Brašlovške cerkve tukej očitno zahvalo izgovoriti. Ko je bila sveta masa končana, so še šli verni okoli noviga altarja k podarovanju svetinjo sv. križa pobožno kuševaje, in so se potlej razšli v svetim veselju in v pobožnih pogovorih od zaslišane besede božje in v pohvalo naših imenovanih slovenskih umetnikov, kateri so to že dolgo zaželeno delo tako izvrstno v čast božjo izpeljali.

Slednjič pa se vse pobožne brave povabimo, z nami v duhu poklekniti pred podobo žalostne Matere božje, in jo z otroško perserčnostjo z naslednjo molitvico pozdraviti, rekoč:

O Marija, britkih žalost polna mati! ki si svojiga Sina darovaje, Simeona prebritko prerokovanje zaslišala in prvi meč občutila, daruj tudi naše serca svojimu Sinu Jezusu in sprosi nam gnado, de našiga slabiga daru izpred svojih oči ne zaverže. — O Marija! ki si s svojim Sinam v tamni noči v daljno deželo bežala, sprosi nam gnado, de tudi mi vsim dušnim in telesnim sovražnikom srečno uidemo, in tolaži nas na težavnim popotvanju tega revniga življenja. — O Marija! ki si svojiga Sina v tempelnu zgubila in tretji meč občutila, sprosi nam gnado, de Jezusa in njegove ljubezni nikdar več z nobenim graham ne zgubimo, ako smo ga pa zgubili, ga zopet najdemo v solzah resnične pokore. — O Marija! ki si srečala svojiga Sina s težkim križem obloženiga in četerti meč občutila, sprosi nam gnado, de tudi mi voljno in veselo svoj križ

za Njim nosimo in si po kratki žalosti večno veselje zaslužimo. — O Marija! ki si pod križem stoječa vidila svojiga Sina terpeti in umirati, sprosi nam gnado, da Njegova kri, za nas prelita in Njegova smert, za nas prestana, nam ne bo v pogubljenje, ampak v odrešenje. — O Marija! ki si svojiga Sina mrtvo telo v naročje vzela in šesti meč občutila, sprosi nam gnado, da se tudi mi z ravno tako gorečo ljubeznijo, kakor ti, svojiga Sina oklenemo in v premisljevanju Njegoviga terpljenja tolažbo in pomoč v svojim lastnim terpljenju najdemo. — O Marija! ki si vidila svojiga Sina mrtvo telo v grob položiti in sedmi meč občutila, sprosi nam gnado, da bodo tudi naše serca, mrtve za vse posvetno, s Kristusom na tem svetu zakopane, z Njim živele in se vekomaj veselile v nebesih. Po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen. K—.

Ogled po Slovenskim.

Ljubljana. Zraven posebno obilne molitve se skazuje gorečnost katolicánov o sedanjim sv. letu tukaj tudi z obilnimi darovi za misijon; neka dobrotna roka je položila v skrinjico pri sv. Petru sama 6 cekinov. — Bog poverni! — „Milosina da najti usmiljenje in večno življenje.“ Prid. 29. 15.

Častiti gosp. J. Germ nam je poslal té dni od Sv. Križa pri Kostanjevici 50 imen za društvo ss. Cirila in Metoda. Opomnimo, da starosti, stanú, vasi itd. ni potreba zapisovati; dosti je samo družnikovo ime in perimek.

Č. k. Ljubljansko poglavarstvo naznani 14. veličiga travna, da protestantje na katoliškem pokopališču pri sv. Kristofu ne bodo več nadgrobnih govorov imeli, kar se je poslednje leta nekterikrat zgodilo.

Iz ust v Terstu prebivajočiga človeka luteranske vere se je slišalo, da je protestantsko svetovavstvo na Dunaju Terzaskiga pastorja Steinaeckerja od službe odstavilo, ker je bil preveč rongeanskiga, to je, vsi kersanski veri protivniga duha. Steinaecker, Ljubljani dobro znan po govorih, ki jih je tukajšnjim protestantom govoril, in po svoji na prodaj izpostavljeni podobi, se misli, tako je uni mož govoril, v tuje dežele podati.

V Lavantinski škofiji je letas sveto leto od binkošne sabote do praznika sv. Petra in Pavla. V Sent-Andreju je bil, kakor 1850. leta, tudi letas ljudski misijon binkoštni kvaterni teden. Prečastiti škof, vsi

korarji, kakor tudi drugi duhovni so imeli ta misijon z ljudmi. Bilo je v tem tednu 20 pridig in posebno podučevanje po stanovih in za otroke.

Razgled po kersanskim svetu.

Horvaško. Znano je, da je bil g. Pavl Stooš, „župnik pokupski“ 1848. leta nekako knjižico proti duhovskemu neoženstvu pod imenom: „O poboljšanju čudorednosti svetjenstva“ v spotiko vsiga razumniga duhovstva in neduhovstva na svitlo dal. Zdaj tedaj imenovani gospod v „Zagrebskim kat. listu“ naznanuje, da je svete Cerkve popolnoma pokorin sin, da vsako svoje osebno prepričanje podverže določkam cerkvene oblasti, zoper katero spozná, da je zagrešil, ko je uno delice, ne iz hude volje, temuč bolj „zamahajem vatrenog (ognjeniga) pera, i razpaljujućimi hipi burnog po Evropi vremena“ pisal. Vse tedaj, kar v unim delicu ne govori duha ljubezni in mira božjiga, duha spoštovanja in pokornosti do oblasti — v ravnanje sv. Cerkve od Boga postavljene, — on prekličie v namen, da se s tem ozdravi ranjeno uho svečenika in svetovnika, in vse odpuščenja presi, rekoč: „Odpustite tedaj vsi in sleherni! najpred Ti, ljuba mati, naša sveta Cerkva! vse po Bogu postavljene oblasti, očetje in vladovavci! zlasti pa Vi, prevzvišeni gospod vikši škof! ki sim Vam s tem svojim pisanjem, če tudi nehoté, tolikanj razžalil očetovsko serce! potlej pa tudi Vi, mašniki božji!... odpustite“ i. t. d.

Iz Sarajeva se piše „Nar. nov.“ da je po grozovinskim trinoštvu Omer pašata mnogo v ječe potaknjenih, med njimi 10 duhovnov, od nar večí nadložnosti in smradu pomerlo. Od eniga duhovna piše dopisnik, da je lakote in nadloge na pol mertev na tleh oblezal, ko je bil izpušen. Po posredovanju avstrijskiga konzulata so bili vsi zaperti izpušeni, nečlovek Omer paša pa v Carigrad poklican.

Iz Bakra se piše v „zagreb. kat. list.“ da je Jure Basarič na smertni postelji poklical katoliškiga duhovna, ter iz greške nezedinjene v katoliško Cerkvo po svojim lastnim nagibu, ginjen z gnado božjo, prestopil.

V Solnimgradu je 14. vel. trav. grafinja Hahn, rojena zlahtna Hedemanova, vprico veličiga škofa katoliško vero očitno sprejela. Grof Hahn, njen mož in brat sloveče sprebernjene grafinje Ide Hahn-Hahn, je pa še protestant v Solnimgradu.

N a r o č e v a n j e

na

Z G O D N J O D A N I C O.

Perro polletje proti koncu gre; derzujemo tedaj opomniti častite brarce, kateri so bili na pol leta naročili, da naj bi nadaljno naročilo obnove.

Častite brarce in druge, ki mislijo perstopiti, perljudno poprosimo, naj skusijo, ako je moc, do konca tega mesca naznaniti, da se doroljno sterilo listor pripravi in natisne. Teško nam je delo, da perriga pol leta vsim naslednjim naročnikom ni moglo reč vstrešeno biti in mora tečaj za nektore sterilke pomankljive ostati.

List bo izhajal v tem duhu, kakor je začel; cerkvene zgodbe bodo nadaljsevale, kolikor hitro se bo moglo.

Pomočniki in sodelarci, kolikor jih je bilo tega pol leta, so močni in izrerstni; Bog jim plati! Prosimo tudi na dalje Njih naklonjenosti in rodovitniga peresa. Zlasti se perporočimo dobroserčnim gospodam po Stajarskim, Istrianskim, Koroskim in Krajskim, da bi reasi kak dober konec za „Ogled po Slovenskim“ poslali, ko se jim primeri ali naleti. Tudi dobrovoljnim in odkritoserčnim svetovarcam Danice serena in odkrita hvala in zahvala!

Zgodnja Danica velja za pol leta v tiskarnici prejmana 1 gold., po pošti pa 1 gold. 20 kr. Naročilnina se pošilja v oprostnih pismih g. J. Blazniku, tiskarju na bregu št. 190.